

T.C.
Z M R B L R K L K BÖLGE KURULU

Karar No
2020/254

Konu: hakkında ikayet dilekçesi

K A R A R

BA KAN :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
Z. KÂT B :

Turgutlu 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 01/07/2020 tarihli ve 2020/504 Muh sayılı yazısının Kurulumuza gönderilmesi üzerine;

Konu Kurul gündeminin 16. maddesine alınarak, 20/10/2020 tarihinde yapılan toplantı neticesinde;

GERE KONU ULDU :

Turgutlu 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 01/07/2020 tarihli ve 2020/504 Muh sayılı yazısı ekinde gönderilen 01/07/2020 tarihli Bilirki i ile ilgili tutanakta;

"Mahkeme Hâkimi’ın kendisinden ek rapor tanzim etmesini istedi i, bilirki inin ise mahkeme hâkimine hitaben “okudu unuzu anlamıyor musunuz orada yazıyor i te” ekinde beyanda bulundu unun saptandı ı;

Konunun 13/07/2020 tarihli gündem toplantısında de erlendirildi i ve 6754 sayılı Kanun'un 14. maddesi gere ince denetim ve inceleme ba latılmasına karar verildi i anlaşılmı tır.

Ba kanlı ımızın 14/07/2020 tarihli ve 2020/723 Muh sayılı yazısı ile ilgilinin savunmasının istendi i,

Savunma istem yazısının Bilirki i’e 20/08/2020 tarihinde tebli edildi i,

Bilirki i’ın 23/08/2020 (25/08/2020 havale) tarihli savunmasında; olay günü Kemalpa a'daki cevizli inde çalı tı ını, ö leden sonra bir bo luk bulup Turgutlu Adliyesine zar zor gitti ini, yo un ve stresli bir gün oldu unu, Mahkeme kalemine giderek kendini tanıttı ını, ilgili dosyanın numarasını söyleyerek kendisinden ek rapor istenen dosyayı ve yazıyı istedi ini, kalemdeki memurların dosyayı bulup baktıklarını ve ek rapor istenmedi ini, yazı i leri müdürü ve Hâkimin olmadı ını, birazdan gelece ini dı arıda beklemesini söylediklerini, dı arıda beklerken mahkeme kalemine birkaç ki inin girip çıktı ını, sonra yazı i leri müdürü Beyin mahkeme kaleminin kapısından kendisini ça ırdı ını, dosyayla ilgili bir eyler söyledi ini, Müdür Beyin Hâkimin daha gelmedi ini, beklemesini, kendisinin ça ıraca ını söyledi ini, Hâkimi tanımadı ını, özellikle onun kapısının önüne oturdu unu, bir an önce i ini halledip geri dönmesinin gerekti ini, geldi ini, odasına girdi ini görmedi ini, görmü olsaydı o zaman

kapısını çalıp kendisiyle direkt muhatap olacağını, daha sonra yüzünde maskesi olan birisinin elinde dosya ile mahkeme kaleminin kapısından kendisine seslendiğini ve dosyadan bir şeyler anlatmaya başladığını, kendisinin o ki iyi maskesi olduğu için tanımadığını, biraz önce kalemde konuştuğu kişilerden birisi sandığını, Hâkimin gelemediğini ve kaleme telefon ederek ne istediğini onlara söylediğini, onların da kendisine dosya üzerinden anlatmaya çalıştığını düşündüğünü, maskeli kişinin kendisine bir şeyler açıklarken yanına yazı işleri müdürünün geldiğini gördüğünü, onun da kendilerini dinlediğini, kendisine açıklama yapan kişinin sözü bitirince istediklerinin çok basit şeyler olduğunu raporda hepsinin hatta fazlasının ayrıntılı, özlü yazıldığını bildiği için istediği bilgilerin raporda fazlasıyla mevcut olduğunu "siz okuduğunuzu anlamıyor musunuz?" dediğini ve Hâkim beyle kendisinin görüşmeyi düşündüğünü, çünkü kendisinin daha fazla ne istendiğini anlayamadığını, o anda yazı işleri müdürü Beyin "Hâkim beyle görüşüyorsunuz" dediğini, Hâkim Beyin geri çekilerek maskesini indirdiğini, kendisinin o anda Hâkim Bey olduğunu anlamadığını ve "pardon çok özür dilerim sizi tanıyamadım" dediğini, birkaç sefer özür dilediğini, maskeli kişinin de kendisine "bir Hâkimle nasıl böyle konu uursun" diyerek yüksek sesle bağırdığını ve taciz ettiğini, buna rağmen tekrar tekrar özür dilediğini, kendisinin Hâkimin odasına çağrılmayı beklerken kalemdeki memurların kendisiyle muhatap olduğunu sandığını, bu tür anlaşmazlıklar Mahkemelerde daha önceden de yaşandı için ek raporda ne isteniyorsa yazılı şekilde ifade edilmesini istediğini, ama bu sefer sağlanamadığını ve maskeli kişinin tam olarak ne istediğini kendisine anlatamadığını, çünkü istediği bilgilerin raporda olduğunu, farklı bir şey istediğini ama ne istediğini tam anlayamadığını ve bu tatsız olayın birkaç saniye içerisinde yaşandığını, sonrasında kendisinin beklemesini söylediklerini, biraz sonra yazı işleri müdürünün Hâkim Beyle görüştüğünü, Hâkim Beyin birileri ile de görüştüğünü, dosyayı önce kendisine teslim ettiklerini, sonra da geri aldıklarını ve yazı işleri müdürü Beyin "Hâkim Bey dosyayı başka bir bilirkiçiye gönderecek sizin içiniz bittikten sonra tekküler" dediğini, kendisinin de bu konuda raporunda söyleyebileceklerini söylediğini, Hâkim Beyin tereddütü olduğu konuda ayrıntı belirterek ek rapor istemesinin doğru olacağını, öyle olsaydı bu tatsız olayın yaşanmayacağını veya dosyayı başka bir bilirkiçiye de inceletmesinin doğru olacağını söylediğini ve oradan ayrıldığını, olay hakkındaki bilgi ve görüşünün bunlardan ibaret olduğunu beyan ederek savunmasını sunduğu görülmektedir.

incelenen bilirkiçi listesine göre;

Adı geçenin 04.01 ORMANCILIK alt uzmanlık alanından İzmir Bölge Bilirkiçi Listesine kayıtlı olduğu anlaşılmıştır.

LG L MEVZUAT:

1- 6754 Sayılı Bilirkiçi Kanunu

MADDE 13/1-c: *"Bilirkiçiler, a a idaki artlardan birinin gerçekleştirilmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:*

(Bilirkiçi görevi ve bu görevin gerektirdiği etik ilkelerle bağdaşmayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranışlarda bulunulması."

"Denetim ve inceleme

MADDE 14- (1) Bilirkiçiler, görevleriyle ilgili tutum ve davranışlarının veya hazırladıkları raporların ilgili mevzuata uygunluğu bakımından bölge kurulları tarafından resen veya başvuru üzerine denetlenir."

2- Bilirki i Yönetmeli i

"Etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık

MADDE 6- (1) Sicile ve listeye kaydolan bilirki iler ile liste dı ndan görevlendirilen bilirki iler, bu Yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler

MADDE 9-(1) Bilirki i, görevini dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi dü ünçe, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım yapmaksızın dürüstlük ve tarafsızlık ilkeleri do rultusunda yerine getirir.

MADDE 10- (1) Bilirki i, görevinin saygınlı mını ve ki ilerinin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır.

Sicil ve listeden çıkarılma

MADDE 48-(1) Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçeikle mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" hükümlerini içermektedir.

Sonuç olarak;

Turgutlu 3. Asliye Ceza Mahkemesinin 01/07/2020 tarihli ve 2020/504 Muh sayılı yazısı ekinde gönderilen 01/07/2020 tarihli Bilirki i ile ilgili tutanakla saptandı ı üzere;

"Mahkeme Hâkimi’ın kendisinden ek rapor tanzim etmesini istedi i, bilirki inin ise mahkeme hâkimine hitaben “okudu unuzu anlamıyor musunuz orada yazıyor i te” ekinde beyanda bulundu u anla ılmı tır.

ET K LKELER YÖNÜNDE YAPILAN DE ERLEND RME:

6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde;

"Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması"

Bilirki i Yönetmeli inin Etik ilkeler ile ilgili 6. maddesinde;

" Sicile ve listeye kaydolan bilirki iler ile liste dı ndan görevlendirilen bilirki iler, bu Yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler."

Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı mını ve ki ilerinin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmü ile,

Bilirki i Yönetmeli inin 38. Maddesinin 1-ç maddesinde;

"Disiplin yönünden meslekten veya memuriyetten çıkarılmamı ya da sanat icrasından veya mesleki faaliyetten geçici ya da sürekli olarak yasaklanmamı olmak." hükmüne aykırı eylemlerden oldu u,

Üstlendikleri geçici ve zorunlu görev nedeniyle kamu görevlisi sayılan bilirki ilerinin

kıyasen durumu de erlendirildi inde;

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Davranı ve i birli i ba lıklı 8. maddesinde

"Devlet memurları, resmi sıfatlarının gerektirdi i itibar ve güvene layık olduklarını hizmet içindeki ve dı ndaki davranı lariyle göstermek zorundadırlar." hükmüne mügayir oldu u, ayrıca Avrupa nsan Hakları Mahkemesinin 59001/08 ba vuru nolu kararında, kamu görevlilerinin devlet ile olna ili kilerinin çok önemli iki özelli ine vurgu yaparak kamu görevlileri ile devlet arasında var olan sadakat ve güven ili kisinin özellikle ço ulcu kurumlar yaratmak isteyen devletler açısından önemli oldu una vurgu yapıldı ı, bu nedenle adı geçen ile Bölge Kurulumuz arasında herhangi bir güven ili kisi kurulamayaca ı,

Ayrıca bu konuda Kurulumuzun takdir ve tasvip hakkı bulundu u,

Anayasa Mahkemesinin 02/12/2015 tarihli ve 2013/1503 sayılı kararının 31. maddesinde;

"Bireysel ba vuruya konu olan dare Mahkemesi kararında (bkz. § 11); kamu görevine açıktan veya yeniden atama yapmak konusunda idarelere takdir yetkisinin tanınmu bulundu u ancak bu takdir yetkisinin de mutlak olmayıp kamu yararı ve hizmet gerekleriyle sınırlı oldu u, takdir yetkisinin açıktan atamaya ili kin bir i lemde kullanılması hâlinde bunun kadro, ihtiyaç, hizmet gerekleri ve atama isteminde bulunan ki inin ki isel konumu gibi durumlar dikkate alınarak kullanılıp kullanılmadı ının yargı merciince incelenebilece i belirtildikten sonra ba vurucunun ili i inin kesilmesine ili kin i leme kar ı daha önce açtı ı ve reddedilmi olan davaya ili kin bilgiler verilmi ve din görevlilerinin meslekleri gere i bulunmaları gereken tutum ve davranı lara de inilerek ba vurucunun yeniden eski görevine atanmaması hususunda idarenin takdir yetkisini hizmetin özelli ini ve hassasiyetini dikkate alarak kullandı ı" ifadelerine yer verildi i,

Danı tay dari Dava Daireleri Kurulu 17/04/2008 tarihli ve E:2005/270, K:2008/1286 sayılı kararında;

Anayasa'nın 2 nci maddesinde belirtilen hukuk devleti ilkesine vurgu yapılarak bu ba lamda, idarenin i lemlerinde kamu yararının sa lanması amacını gütmesi, nesnel adil ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi gerekti i, bu nedenle, idarenin yasalarla kendisine tanınan takdir yetkisini adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ilkelerini göz önünde tutarak kullanması, Anayasanın 10 uncu maddesi kapsamında, kanun önünde e itlik ilkesine uygun hareket etmesi gerekti i hususlarına vurgu yapılmı tır.

Danı tay 10. Dairesi, T. 24.06.1986, E. 1984/2739, E. 1986/1451 sayılı kararında;

darenin takdir yetkisinin bulundu unu belirtmi tir. Takdir yetkisinin kullanımında açık bir hata saptanmadı ı durumlarda, idarenin takdir yetkisini kaldırarak ekilde yargı kararı verilemeyece i ifade etmi tir.

dari i lemlerin hukuka uygun olup olmadı ının denetimi, dari Yargılama Usulü Kanununun 2 nci maddesinde ifadesini bulan, idari i lemlerin unsurları bakımından yapılan denetimdir. Buna göre, hukuka uygun bir i lem yetki, ekil, sebep, konu ve maksat unsurlarının tam olarak bulunması ile mümkün olabilmektedir. Bu unsurlarda bir eksiklik varsa i lem hukuka aykırı hale gelir.

darenin bütün i lemlerinin önceden öngörülerek bütün unsurlarıyla kurallara ba lanması mümkün de ildir. Bu sebeple, çok çe itli görevler üstlenmi olan idarenin, durumun icabına göre harekette bulunma konusunda serbest olması gerekmektedir ve

görevlerinin niteli i açısından idarelere belli konularda takdir yetkisi tanımak zorunludur. Kanun koyucu, idarelerin görev ve yetkilerinin sınırlarını çizerken, belirli bir konuda karar alıp almama veya alacağı kararlar arasından seçim yapma konusunda, ayrıca yetkileri kullanıp kullanmamada ve kullanılmasının gereklerini saptamada, idareleri az ya da çok serbest bırakabilmektedir. Bu gibi durumlarda idarenin takdir yetkisinden söz edilmektedir. (Prof. Dr. A. ref GÖZÜBÜYÜK, "Yönetim Hukuku" Güncelle tirilmi 14 üncü Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2000, s.277)

Hiç ku kusuz takdir yetkisinin bulunması, idarenin keyfi davranması anlamına gelmemektedir. dare bu takdir yetkisini kullanırken mevzuatın koydu u sınırlar içinde kalmalı, bu yetkiyi yasanın öngördü ü amaçtan ba ka ya da kamu yararı dı nda ba ka bir amaç için kullanmamalı, e itlik ilkesine uygun hareket etmeli, adil olmalı ve hakkaniyet ölçüsünü gözetmelidir.

"... kamu hizmetlerinin gerekleri kanunla belirtilmedi ine göre bunun tespitinde idareye takdir hakkı tanımı bulunmaktadır. (Kamu Denetçili i Kurumu Ombudsmanlık 17/05/2016 tarihli kararı)" ekinde ifadelere yer verilmi tir.

Kurulumuz bilirki ili e kabul artları bakımından ilgili yasa hükmüne istinaden sicil ve listeden çıkarmaya yönelik 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi ve Yönetmeli in 48. Maddesi hükümlerini de kıyasen de erlendirmede dikkate almakla yetkili ve görevlidir. 6754 sayılı Kanun'un 13. Maddesi 1/c maddesi ile Yönetmeli in 48/1-c maddesi "bilirki ilik görevi" ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması hükmü ile bilirki inin etik ilkelere sıkı sıkıya ba lı olması gerekti i hüküm altına alınmı tır.

Resmî bilirki iler, devlet ile ya da bir kamu kurumu ile zaten istihdam ili kisi içerisindeyler, resmi olmayanların ise; atanması ile birlikte devlet ile aralarında kamu hukuku temeline dayalı olarak özel (kendine özgü) bir ba kurulmu olur. Türk Ceza Kanunu'nun 282 ve 290. maddelerinde öngörölmü bulunan düzenlemeler, bu ba ın en önemli kanıtlarıdır. Bu ba lamda, resmi bilirki iler, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesinin 1. fıkrasının 1. bendi, resmi olmayanlar ise; aynı Kanun maddesinin aynı fıkrasının ikinci bendi uyarınca, Ceza Kanunu anlamında memur sayılırlar; çünkü her iki düzenlemenin öngördü ü ko ulları tümüyle bünyelerinde barındırmaktadırlar. Hem doktrin hem de yargı uygulamasında, bilirki iler, Türk Ceza Kanunu'nun 279. maddesi anlamında memur oldukları hususu genel kabul görmektedir.

Bu kavramsal tanımlamalar çerçevesinde, bilirki iler, yargı görevlisi olarak nitelendirilemezler. Ancak, onlar Türk Ceza Kanunu kapsamında kamu görevlisi olarak nitelendirilebilirler. Nitekim, bu hususa, Kanun'un 6. maddesinin gerekçesinde "... ki i, bilirki ilik, tercümanlık ve tanıklık faaliyetinin icrası kapsamında bir kamu görevlisidir ..." demek suretiyle açıkça i aret edilmi tir.

Bu sebeple Yönetmeli in 6. Maddesinde etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık hükmü ile bilirki inin 13/04/2005 tarihli ve 25785 sayılı resmi gazete yayımlanan kamu görevlileri etik davranı ilkeleri ve ba vuru usul ve esasları hakkında yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlü oldukları da açıkça belirtilmi tir. İgili etik ilkelere ili kin nezaket ve saygı ba lıklı 11. Madde ile "kamu görevlileri üstleri, meslekta ları, aıtları, di er personel ile hizmetten yararlananlara kar ı nazik ve saygılı

davranırlar ve gerekli ilgiyi gösterirler konu yetkilerinin dı ında ise ilgili birimi ya da yetkiliye yönlendirirler." hükmünü düzenleme altına almı tır.

Bununla birlikte Danı tay darı Dava Daireleri Kurulunun 2015/621 tarihli kararında bilirki ilerin yürüttü ü görev nedeniyle kamu görevlisi sayılması nedeniyle görevleri dı ında da güven sarsıcı tutumlardan uzak durması gerekti ine atıfta bulunulmu tur.

Üstlendikleri geçici ve zorunlu görev nedeniyle kamu görevlisi sayılan bilirki ilerin bilirki i kurumunun saygınlık ve itibarına da halel getirecek davranı tan kaçınarak, yargıya duyulan güvene katkı sa laması beklenmektedir.

Adı geçenin yukarı açıklandı ı davranı larıyla Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmü amirdir.

Bu itibarla;

Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmüne istinaden,

6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde;

"Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" hükmü gere ince'in zmir Bölge Bilirki i Sicil ve Listesinden Çıkarılması gerekti i görü ve kanaatine varılmı tır.

K A R A R :

Yukarıda açıklandı ı üzere;

1-) Bilirki i'in **6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde;**

"Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" maddesi gere ince **Z M R B Ö L G E B L R K S C L V E L S T E S N D E N Ç I K A R I L M A S I N A ,**

2-) Kurulumuza tanınan takdir hakkı ve konu dikkate alındı ında,

6754 sayılı Kanun'un 13/2. Maddesinde geçen;

"Birinci fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen hâllerde ihlalin niteli ine göre sicilden ve listeden çıkarma yaptırımı yerine uyarma veya bir yıla kadar geçici süreyle listeden çıkarma yaptırımı uygulanabilir" hükmünün uygulanmasına takdiren ve te diden **U Y G U L A N M A S I N A Y E R O L M A D I I N A ,**

3-) **6754 sayılı Kanun'un 15. maddesi uyarınca kesinle me ve tebli gibi usüli süreler göz önüne alındı ında ilgilinin yargı mercilerince iste i dı ında görevlendirilebilece i ve devam eden süreçte kararın kesinle mesini müteakiben ilgilinin görevlendirilmeye kapatılması ile bir takım ma duriyetler (ücret ödemesi veya dosyanın sürüncemede kalması gibi) söz konusu olabilece inden adı geçenin **T E D B R E N U Y A P S S T E M N D E N P A S F E A L I N A R A K G Ö R E V L E N D R L M E Y E K A P A T I L M A S I N A ,****

4-) Kararın ilgiliye tebli ine,

5-) bu karara kar ı ilgilinin 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 15/1 maddesi gere ince

tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Kurulumuza itirazda bulunabilece ine,

6-) bu karara süresinde itiraz edilmedi i takdirde kesinle mesini müteakiben Adalet Bakanlığı 1 Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Daire Ba kanlı ına, yetki çevremizde bulunan yargı mercilerine bildirilmesine 20/10/2020 tarihinde katılanların oy birli i ile karar verildi.

BA KAN -
(e-imza)

ÜYE -
(e-imza)

ÜYE -
(e-imza)

ÜYE -
(e-imza)

ÜYE -
(e-imza)

Z. Kâtibi -